

การจำแนกเชื้อรา *Lasmenia* sp. สาเหตุโรคผลเน่าของเงาะและการเข้าทำลายของเชื้อราสาเหตุโรค

กัลยลักษณ์ เสนาะสำเนียง สมศิริ แสงโชติ และ วีระณีย์ ทองศรี

วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 49(4) (พิเศษ): 143-146. 2561.

บทคัดย่อ

เงาะเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย การผลิตส่วนใหญ่เพื่อการบริโภคภายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศทั้งในรูปของผลสดและแปรรูป อย่างไรก็ตามโรคผลเน่าระหว่างการเก็บรักษาถือเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและปริมาณของผลผลิตเงาะ โดยมีกลุ่มเชื้อราหลายสกุลที่เป็นสาเหตุของโรค ซึ่งบางสกุลยังมีการศึกษากันน้อย ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาการเข้าทำลาย รวมทั้งการงอกของสปอร์ และการจำแนกชนิดของเชื้อราสาเหตุโรคโดยวิธีชีวโมเลกุล โดยทำการแยกเชื้อราจากผลเน่าที่แสดงอาการผลเน่าจากแหล่งปลูก 3 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง พบเชื้อราจำนวน 6 ไอโซเลท ได้แก่ ไอโซเลท CMK-1, CK-1, TB-1, TKS-1, TKP-2 และ RM-3 โดยเชื้อราดังกล่าวทำให้เนื้อเยื่อพืชเกิดการติดเชื้อและปรากฏอาการแผลสีน้ำตาลขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 cm หลังจากปลูกเชื้อ 4 วัน เชื้อราทั้ง 6 ไอโซเลทสร้างเส้นใยไฮเจริญราไปบนผิวหน้าอาหารและสร้างกลุ่มสปอร์สีเขียวเจริญซ้อนกันเป็นชั้นบนอาหาร PDA เชื้อราสร้างสปอร์มีขนาด 6.5-8 x 2.5-3 μm ลักษณะใส เซลล์เดี่ยว รูปร่างรี สปอร์ของเชื้อราสามารถงอกบนอาหาร WA ได้ภายใน 6 hr ซึ่งรายงานในประเทศไทยที่ผ่านมาได้ระบุชื่อสกุลตามลักษณะสัณฐานวิทยาของเชื้อราดังกล่าวคือ *Greeneria* sp. แต่เมื่อวิเคราะห์ลำดับนิวคลีโอไทด์บริเวณ rDNA บริเวณ ITS พบว่าได้ผลผลิต PCR ขนาด 650 คู่เบส ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับเชื้อราสกุล *Lasmenia* sp. CBS 124122 (Accession no. GU797405) ที่ความเหมือน 80-90% ซึ่งข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาโรคผลเน่าของเงาะในระดับที่สูงขึ้นต่อไป